

Мельник Валерія Миколаївна
студентка групи МБ-16-1
Науковий керівник:
Супруненко Світлана Анатоліївна
к.е.н., доцент,
Університет державної фіскальної
служби України, м. Ірпінь

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

In the article there is the necessity of strategic management as a new conception of management in the conditions of environment unstable and dynamic is established, the aspects of strategic management theoretical and methodological are considered as a new perspective direction to the management in the conditions of unstable external environment.

На даному етапі економічного розвитку українські підприємства перебувають у кризовому становищі, працюють і функціонують в важко передбаченому зовнішньому середовищі, яке швидко змінюється, отже потребують нових методів і підходів до управління. Новою концепцією управління в умовах нестабільного та динамічного середовища стає стратегічний менеджмент.

Значний внесок у становлення та розвиток стратегічного планування зробили І. Ансофф, Р. Акофф, А. Томпсон, А. Дж. Стрікленд, М. Портер. Сучасними дослідниками стратегічного управління є О.С. Віханський, З.Е. Шершньова, В.П. Сладкевич, А.П. Міщенко та ін.

В умовах ринкової економічної системи, що склалася в Україні, теорія і практика стратегічного управління ще не набула належного значення і практичного застосування.

Мета – розглянути теоретичні та методологічні аспекти стратегічного менеджменту як нового перспективного напрямку до управління в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Стратегія необхідна як організації в цілому, так і окремим її підрозділам і функціональним відділам [1]. У найзагалішому випадку (диверсифікована корпорація) стратегії розробляються на чотирьох різних організаційних рівнях: корпоративна (загальна) стратегія, ділова, функціональні та операційні стратегії. Для вузькопрофільних (одногалузевих) компаній, що займаються одним видом бізнесу, корпоративна і ділова стратегії збігаються, тому що стратегія розробляється для одного виду діяльності [2]. Стратегічний менеджмент являє собою сукупність усіх видів менеджменту, тому при розробці стратегії повинні враховуватись побажання всіх виробничих підрозділів підприємства, що є необхідним для встановлення єдиного правильного рішення в орієнтації на кінцеву мету, задля якої створене саме підприємство, тобто його місію.

Об'єкт стратегічного менеджменту – зовнішнє середовище, відстежування змін, пристосування до них, пошук можливостей у конкурентній боротьбі [1].

Слід зазначити, відмінність стратегічного управління від стратегічного планування, бо перше з них – більш широке і місткіше поняття. Стратегічне планування відповідає на питання «що робити?», тоді як стратегічне управління – на питання «що, хто і як повинен робити?». Між ними існують ті самі розбіжності, що й між плануванням та управлінням узагалі: – вони мають різні цілі. Стратегічне планування – це управління планами, а стратегічний менеджмент – це управління результатами; стратегічне планування – процес аналітичний, тоді як стратегічне управління є симбіозом аналітичного й організаційного процесів; при стратегічному плануванні використовується інформація економічного, як правило, внутрішнього, рідше – зовнішнього характеру.

Отже, стратегічне планування не може і не повинне підмінювати собою стратегічне мислення, стратегічне бачення й у цілому систему стратегічного управління. Стратегічне управління не може бути універсальним для будь-яких ситуацій і задач. Воно має такі обмеження: 1. Стратегічне управління не може дати точного і детального опису стану підприємства та його положення у бізнес-середовищі. Це сукупність якісних характеристик підприємства, що стосуються майбутнього стану, його положення в конкурентному середовищі, потенціалу необхідного для виживання. 2. Система стратегічного управління – це певна філософія чи ідеологія бізнесу, що не повинна зводитися до набору формалізованих правил, процедур і схем. При розробці стратегії необхідне поєднання інтуїції і мистецтва, високого професіоналізму і творчості менеджерів і залучення всіх працівників до реалізації стратегії. 3. Для впровадження системи стратегічного управління необхідні великі витрати часу та ресурсів, треба також створити спеціальний підрозділ, що буде відповідати за всі питання, пов'язані зі стратегічним аналізом і простим моніторингом зовнішнього середовища, розробкою і виконанням стратегії. Головне – це реалізація стратегічного плану, проведення змін, що призводить до опору персоналу та відбувається зі значними складнощами. На підставі розглянутих особливостей зазначимо, що стратегічне управління не є панацеєю від всіх управлінських недуг для підприємств. Концепція стратегічного управління ще знаходиться в стадії становлення і тому для забезпечення успіху діяльності підприємства потребує вмілого використання її з урахуванням специфіки зовнішніх умов.

Список використаних джерел:

1. Сладкевич В.П. Стратегічний менеджмент організацій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : ЦУЛ, 2017. 40 с.
2. Міщенко А.П. Стратегічне управління: Навч. посіб. Київ: «Центр навчальної літератури», 2017. 157 с.